

Onderwerp Raadsvoorstel inzake jaaroverzicht 2024 GR GGDZL en begroting 2026 GR GGDZL
Vergaderdatum 4 juni 2025
Zaaknummer 20250509156259

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de aanbiedingsbrief en het Jaaroverzicht 2024 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg en de conceptbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
2. Geen zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg ten aanzien van de conceptbegroting 2026;
3. De financiële consequenties op te nemen in de Kadernota 2026 en deze, na vaststelling door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg, te vertalen in de nieuwe begroting 2026-2029.

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Zuid-Limburg (GGDZL) heeft de ontwerpbegroting 2026 en jaarstukken 2024 op 28 maart 2025 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Aan de raden wordt gevraagd om uiterlijk 1 juli 2025 hun zienswijzen op de ontwerpbegroting 2026 aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken.

Het dagelijks bestuur dient voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur van GR GGDZL schriftelijk en gemotiveerd te reageren op de ingediende zienswijzen. De ingediende zienswijzen en de gemotiveerde reactie worden samen met de ontwerpbegroting aangeboden aan het algemeen bestuur ter vaststelling in haar vergadering van 2 juli 2025.

De GGDZL is de gezondheidsdienst van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. De GGDZL richt zich op alle inwoners met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie.

De GR GGDZL heeft drie programma's, waarvoor een jaarrekening en ontwerpbegroting worden ingediend:

- Jeugdgezondheidszorg (JGZ): De JGZ is de publieke gezondheidszorg voor alle kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders of opvoeders en heeft als primaire doelstelling het werken aan een gezonde generatie. De JGZ voert voor alle kinderen preventieve screenings uit gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind. Voor bepaalde doelgroepen levert de JGZ ook specifieke interventies die de gezondheid van kind en gezin helpen bevorderen. De uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), gericht op de bescherming tegen ernstige infectieziekten, valt ook onder de JGZ.

- Veilig Thuis (VT): Dit is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft: burgers én professionals.
- GGD: Binnen het programma GGD wordt uitvoering gegeven aan de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg), waaronder hygiëne en inspectie, seksuele gezondheidszorg, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, psychosociale hulpverlening, monitoring en onderzoek. Daarnaast vallen het Vangnet Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) en de forensische geneeskunde onder dit programma. Mogelijk wordt reizigersvaccinatie ook binnen dit programma opgenomen.

Argumentatie

1. De concept-jaarrekening 2024 sluit af met een positief resultaat van € 1,48 miljoen.

Dit is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag
GGD Basisdiensten (GGD)	€ 343.294
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	€ 47.156
Veilig Thuis (VT)	€ 1.088.677
Totaal resultaat	€ 1.479.126

- Het positieve resultaat van de programmalijn GGD is hoofdzakelijk ontstaan uit hogere projectgelden in het laatste kwartaal van 2024 waardoor incidenteel ruimte is vrijgevallen uit de reguliere begroting van de GR GGD Zuid-Limburg. Conform bestuurlijke afspraak zijn de frictiekosten in het kader van het beëindigen van de dienstverlening van Sociaal Medische Advisering al in dit positieve saldo verwerkt.

- Het hoge positieve resultaat van de programmalijn VT is het gevolg van de personeelslasten en de daarbij behorende overheadkosten die aanzienlijk lager zijn als gevolg van het feit dat in 2024 de bezetting niet op peil is geweest. De krapte op de arbeidsmarkt is voor de functies bij VT aanzienlijk.

- Het resultaat van de programmalijn JGZ ligt in lijn met de begroting 2024.

In lijn met de bestuurlijke afspraken stelt het Dagelijks Bestuur van de GGD Zuid-Limburg voor om:

- Het positieve resultaat van de programmalijn GGD € 343.294 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.
- Het positieve resultaat van de programmalijn JGZ € 47.156 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.
- Het positieve resultaat van de programmalijn VT € 1.088.677 als volgt te verdelen:
 - € 500.000 te storten in een bestemmingsreserve t.b.v. het wegwerken van de wachtlijsten;
 - € 500.000 te storten in de bestemmingsreserve forensische geneeskunde in het kader van de risico's met betrekking tot actuele (landelijke) problematiek;
 - Het resterende positieve resultaat € 88.677 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.

Kortom: van het positieve resultaat van € 1,48 miljoen wordt € 1 mln. gestort in bestemmingsreserves. Het resterende resultaat van € 479.127 wordt geretourneerd aan de deelnemende gemeenten.

Voor de gemeente Stein betekent dit een te ontvangen bedrag van € 19.764 over het jaarresultaat van 2024. Voorgesteld wordt om het te ontvangen bedrag in 2025 beschikbaar te houden voor de eventuele kleine technische begrotingswijzigingen en index-bijstellingen die via de septembercirculaire van de rijksoverheid worden gecommuniceerd. Daarmee is de verwachting dat er in 2025 geen claim op de algemene middelen hoeft te worden gedaan. Het bedrag dat dan eventueel resteert over 2025 zal vrijvallen in de algemene middelen bij de jaarrekening 2025.

2.1 De ontwerpbegroting heeft een duidelijke koppeling met de gemeentelijke doelstellingen.

- Het huidige gezondheidsbeleid 'Zuid springt eruit' en de ontwikkelingen van het nog vast te stellen gezondheidsbeleid 'Gezondheid nu, voor later 2025-2030' zijn leidend geweest in het opstellen van de begroting;
- Er is een duidelijke koppeling met het programma Trendbreuk;
- De GR GGDZL draagt bij aan de doelstellingen uit het Plan van aanpak GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en IZA (Integraal Zorg Akkoord);
- De GR GGDZL speelt een belangrijke rol in de uitvoering van de Regiovisie Zuid-Limburg 2024-2031: "Samen sterk, iedereen veilig: Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties".

2.2 De beleidsspeerpunten van de GR GGDZL voor 2026 zijn tot stand gekomen na een langdurig en zorgvuldig proces

Na de zomer van 2024 hebben individuele gesprekken plaatsgevonden met alle portefeuillewethouders van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Hierna heeft in november 2024 een beeldvormende Algemeen Bestuur (AB) vergadering plaatsgevonden waar bestuurlijke kaders, kerntaken en randvoorwaarden besproken zijn. Dit proces en grondige analyse heeft geresulteerd in voorliggende ontwerpbegroting 2026.

2.3 De beleidsspeerpunten van de GR GGDZL voor 2026 zijn in overeenstemming met het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid-Limburg.

Na een uitvoerig zienswijzetraject in het voorjaar van 2023 is het meerjarenbeleidsplan (MJB) en de meerjarenbegroting 2024-2027 "GGD Zuid-Limburg werkt aan gezond en actief leven" unaniem in juli 2023 door het AB van de GGDZL vastgesteld.

In lijn met de speerpunten uit dit meerjarenplan zijn per programma de beleidsdoelstellingen van de GR voor 2026 in de begroting beschreven.

2.4 De begroting heeft geen grote afwijkingen in beleid en financiën. De bijdrage aan de GR GGDZL past, exclusief de inflatie, binnen de gemeentelijke begroting.

De ontwerpbegroting 2026 GR GGD Zuid Limburg ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag
GGD Basisdiensten	€ 11.900.887
Jeugdgezondheidszorg	€ 22.150.444
Veilig Thuis	€ 7.937.868
Totaal resultaat GGDZL	€ 41.989.199

Aandeel gemeente Stein	
GGD Basisdiensten	€ 490.555
Jeugdgezondheidszorg	€ 915.671
Veilig Thuis	€ 333.704
Aandeel gemeente Stein Totaal	€ 1.739.931

De voorliggende begroting 2026 is gebaseerd op en past binnen de meerjarenbegroting 2024-2027. Er is geen sprake van nieuw (financieel) beleid. Concreet betekent dit dat de begroting 2026 gelijk is aan de begroting 2025 inclusief correcties in het kader van de afgesproken indexering.

De gemeente Stein heeft voor 2026 een aandeel van ongeveer 4 % in de door de GGD ZL berekende gemeentelijke bijdrage. Dit is gebaseerd op de parameters inwoneraantallen, aantal jeugdigen, aantal Wmo voorzieningen en de verhouding hiervan op Zuid-Limburgse schaal en wordt jaarlijks bijgesteld. Dit heeft dan ook jaarlijks een impact op de daadwerkelijke financiële bijdrage van Stein.

Kanttekeningen:

1.1 Er is sprake van een forse taakstelling van 20% op de totale begroting van de GR GGDZL door Rijks- en projectbezuinigingen. Deze bezuinigingen raken vooral het programma GGD.

De GGD Zuid-Limburg kent 3 grote financieringsstromen: gemeentelijke middelen, directe Rijksmiddelen en projectmiddelen. In 2024 zijn forse bezuinigingen aangekondigd op Rijksmiddelen en projectmiddelen die de GGDZL ontvangt die in de ontwerpbegroting 2026 zijn verwerkt en ingeboekt. Analyse laat zien dat het onverantwoord is om zonder grote consequenties aanvullend te bezuinigen op de gemeentelijke bijdragen. Onder meer vanwege de wachtlijst met risico's bij Veilig Thuis, dalende vaccinatiegraad en arbeidsmarkttekorten. Op basis van alle beschikbare informatie is het bestuur van de GR GGDZL van mening dat een aanvullende gemeentelijke bezuiniging, bovenop de Rijksbezuinigingen, niet verantwoord is. Daarnaast zou inhoudelijk, in het licht van de zeer grote en urgente opgave in onze regio met grote gezondheidsachterstanden, een verdere taakstelling grote negatieve effecten hebben. Tenslotte kent de GGDZL, mede door taakstellingen in de afgelopen jaren, al een sobere en efficiënte financiële basis waarin geen aanvullende ruimte te vinden is. Daarom is in de ontwerpbegroting 2026, ondanks het ravijnjaar 2026 dat gemeenten op zich af zien komen, geen bezuiniging op de gemeentelijke bijdragen gedaan. Mochten er zich in de toekomst veranderingen voordoen dan verwerkt de GGDZL die in een (technische) begrotingswijziging.

1.2 De continuïteit van forensische geneeskunde staat onder druk.

Begin maart 2025 heeft de GGDZL van de Politie vernomen dat de aanbesteding van de Medische Arrestantenzorg (MAZ) niet gegund is aan de GGDZL. De formele aanbestedingsprocedure is nog niet helemaal afgerond en de dienstverlening door GGDZL loopt hoogstwaarschijnlijk nog tenminste 1 jaar door.

Daarnaast is er structureel groot tekort aan artsen forensische geneeskunde. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt van forensisch artsen en ziekteverzuim is het nu onmogelijk om een continu rooster gevuld te krijgen. Het is momenteel nog onduidelijk wat dit en het verliezen van de aanbesteding voor financiële, juridische en organisatorische gevolgen zal hebben. De kosten Forensische geneeskunde zijn nog in zijn geheel opgenomen in de begroting 2026.

1.3 Het voornemen is om vanaf 1 januari 2026 de reizigersvaccinatie bij de GGDZL onder te brengen. Het is nu nog niet duidelijk om welk bedrag dit in 2026 zal gaan. Financieel is dit dus niet verwerkt in de ontwerpbegroting 2026.

Onderbrengen van de reizigersvaccinatie bij de GGDZL helpt om de gezondheid van reizigers te waarborgen door hen te informeren over noodzakelijke vaccinaties en biedt een waardevolle kans om vaker met inwoners in gesprek te gaan over het bredere belang van vaccineren. Persoonlijke gesprekken verlagen drempels, vergroten het bewustzijn en bevorderen een beter begrip van de noodzaak van vaccinaties, zowel op individueel

niveau als voor de volksgezondheid. Hoe dit er concreet uit ziet, wordt momenteel uitgewerkt. De financiering van dit onderdeel is gebaseerd op een tarief dat aan derden in rekening gebracht wordt. Hierdoor wordt géén bijdrage van de deelnemende gemeenten gevraagd. Voor de GR GGDZL betekent dit een uitbreiding van taken. Daarom benoemt de GGDZL dit expliciet in de aanbestedingsbrief zodat de raden in de gelegenheid zijn hierop een zienswijze te geven. Aanpassing van de begroting kan dan via een technische begrotingswijziging.

Financiële onderbouwing

Onderstaande tabel geeft per onderdeel de financiële effecten weer voor de gemeente Stein. Te zien is dat de totale bijdrage van de gemeente Stein lager wordt.

	2026	2027	2028	2029
<i>GGD regulier</i>	7.834	8.022	8.215	8.412
<i>JGZ</i>	13.390	13.711	14.040	14.377
<i>VT</i>	-15.753	-16.131	-16.518	-16.915
Totaal	5.471	5.602	5.737	5.874

Deze effecten zullen verwerkt worden in de kadernota 2026 en vervolgens financieel vertaald in de begroting 2026 van de gemeente Stein.

Het positief resultaat vanuit de jaarrekening 2024 bedraagt voor gemeente Stein € 19.764 en zal verwerkt worden in begrotingsjaar 2025.

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2040:

Zoals vastgelegd in de strategische toekomstvisie vindt de gemeente Stein "het van belang dat alle inwoners van de gemeente Stein zoveel als mogelijk kunnen participeren in de samenleving".

De GGDZL draagt bij dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij door te werken aan kansengelijkheid. Dit doet de GGDZL vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid waarbij ze inzetten op het verkleinen van gezondheidsverschillen. Als je gezond en gelukkig bent, kun je beter meedoen in de maatschappij, zowel privé als op het werk. En omgekeerd: als je meedoet word je gezonder en gelukkiger.

De GGDZL zet zich in om een inclusievere jeugdgezondheidszorg en publieke gezondheid te realiseren. Dit doet de GGDZL o.a. door in te zetten op het actief betrekken van inwoners. Via platforms en gezondheidspanels brengen ze ideeën en ervaringen van inwoners samen, wat leidt tot beleid en interventies die beter aansluiten op lokale behoeften. In samenwerking met Maastricht University zet de GGDZL ook verder in op het traject 'ongelijkheid ontgroeien' dat zich richt op het vergroten van kansengelijkheid in de jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg. Dit onderzoek levert praktische handvatten op voor een effectievere en inclusievere jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg en daarbuiten.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie

1. Aanbiedingsbrief
2. Begroting 2026 GR GGDZL
3. Bijlage bij begroting 2026 GR GGDZL
4. Jaaroverzicht 2024 GR GGDZL

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris,

ValidSigned door Carolien Klesman
op 27-05-2025

de Burgemeester,

ValidSigned door Marion Leurs-Mordang
op 27-05-2025

